

B E S L U T S P R O M E M O R I A

Datum 2010-07-01 FI Dnr 09-8915
Författare Johan Terfelt, Cecilia Olsson och Roger Jacobsson

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer

Sammanfattning

Finansinspektionen (Finansinspektionen eller FI) beslutar om nya föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer. De nya föreskrifterna omfattar bl.a. krav vid ansökningsförfarande, beräkning av kapital, rapportering och organisatoriska krav på styrning och kontroll. FI beslutar också om följdändringar i föreskrifterna om ägar- och ledningsprövning, kapitaltäckning och stora exponeringar samt åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Riksdagen har antagit en ny lag om betaltjänster som genomför betaltjänstdirektivet i Sverige. Lagen träder i kraft den 1 augusti 2010.

Lagen innebär att den som tillhandahåller betaltjänster och inte gör det med stöd av ett annat tillstånd (t.ex. en bank eller kreditmarknadsföretag), ställs under FI:s tillsyn. Två nya tillsynskategorier skapas: betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer. På betalningsinstitut ställs det särskilda krav på styrning, kontroll och kapitalstyrka. En registrerad betaltjänstleverantör är en fysisk eller juridisk person som FI har medgett undantag från tillståndsplikten. En registrerad betaltjänstleverantör får inte förmedla mer än 3 miljoner euro i snitt per månad under en tolv månadersperiod. Det ställs inga organisatoriska krav på sådana betaltjänstleverantörer och inte heller något krav på egen kapitalstyrka.

Den nya lagen och föreskrifterna innebär att ett i stora delar tidigare oreglerat område regleras, vilket innebär kostnader för de företag som berörs.

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 augusti 2010, dvs. samtidigt som lagen.

Innehåll

1 Utgångspunkter	3
1.1 Nuvarande och kommande reglering	4
1.2 Målet med regleringen	5
1.3 Rättsliga förutsättningar	5
1.4 Ärendets beredning	6
1.5 Regleringsalternativ	6
2 Föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer	8
2.1 Motivering och överväganden.....	9
2.2 Ikraftträdande	23
3 Följdändringar i andra föreskrifter och allmänna råd.....	23
3.1 Ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	23
3.2 Ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2009:3) om ägar- och ledningsprövning.....	24
3.3 Ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar	24
4 Konsekvenser av föreskrifterna.....	25
4.1 Tillämpningsområde.....	25
4.2 Att bli betalningsinstitut eller registrerad betaltjänstleverantör	25
4.3 Prövning av ägare till betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer	26
4.4 Prövning av betalningsinstitutets eller den registrerade betaltjänstleverantörens ledningspersoner.....	27
4.5 Tillhandahålla ytterligare betaltjänster	27
4.6 Gränsöverskridande verksamhet	28
4.7 Tillhandahålla betaltjänster via ombud i Sverige.....	28
4.8 Organisatoriska krav för betalningsinstitut	28
4.9 Att uppdra en del av betalningsverksamheten till annan.....	29
4.10 Skydd av betaltjänstanvändarnas medel.....	29
4.11 Rapportering till Finansinspektionen	29
4.12 Effekter på konkurrens m.m.....	30

1 Utgångspunkter

Betaltjänstdirektivet¹ (2007/64/EG) skulle ha varit genomfört i EU:s medlemsstater den 1 november 2009. Arbetet i Sverige blev dock försenat. Riksdagen har den 22 juni 2010 antagit en ny lag (2010:751) om betaltjänster (nedan i dokumentet betaltjänstlagen) som träder i kraft den 1 augusti 2010. Finansinspektionens föreskrifter börjar gälla vid samma tidpunkt.

EU:s inre marknad syftar till att möjliggöra fri rörlighet för varor, personer och kapital. En väl fungerande inre marknad för betaltjänster är en viktig del i detta. Med betaltjänster avses tjänster som möjliggör överföring av medel. Betaltjänster kan t.ex. vara insättningar, uttag, penningöverföring, utgivning av kontokort och betalningstransaktioner med hjälp av någon form av informationsteknik (t.ex. köp av en buss- eller parkeringsbiljett med mobiltelefon).

Inom EU har medlemsstaternas marknader för betaltjänster varit utpräglat nationella, både vad gäller organisation, tekniska lösningar och regelverk. Detta avspeglas i de oftast komplicerade förfaranden, långa transaktionstider och höga kostnader som råder för gränsöverskridande transaktioner. Bristen på harmonisering har varit ett stort hinder för en fungerande europeisk marknad för betaltjänster.

Med betaltjänstdirektivet har en rättslig ram för betaltjänster fastställts på gemenskapsnivå. Genom direktivet uppnås en samordning av de nationella bestämmelserna om verksamhetskrav, marknadstillträde för nya betaltjänstleverantörer, informationskrav samt rättigheter och skyldigheter för betaltjänst användare och betaltjänstleverantörer. Merparten av de företag som träffas av den nya regleringen omfattas redan i dag av lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet, eller kommer att kunna fortsätta tillhandahålla betaltjänster med stöd av annan lagstiftning (t.ex. banker och kreditmarknadsbolag). Den nya betaltjänstlagen träffar därutöver en vidare grupp näringsidkare än vad som tidigare omfattats av liknande reglering eftersom betaltjänster är en typ av tjänster som tillhandahålls av så vitt skilda verksamheter som tobakshandlare, resebyråer och telefonoperatörer.

Betaltjänstlagen innebär att den som tillhandahåller betaltjänster, och som inte gör det med stöd av ett annat tillstånd, t.ex. enligt bank- och finansieringsrörelselagen (2004:297) (LBF), ställs under FI:s tillsyn och omfattas av bl.a. vissa kapitalkrav. I betaltjänstlagen benämns dessa företag ”betalningsinstitut”. Företag och enskilda näringsidkare med mindre betalningsvolym, som understiger i snitt 3 miljoner euro per månad, kan ansöka om undantag från tillståndsplikt.

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG.

Dessa benämns ”registrerade betaltjänstleverantörer”. Då det inte ställs särskilda organisatoriska krav och krav på kapitalstyrka på dem, är FI:s tillsyn av de registrerade betaltjänstleverantörerna till viss del begränsad jämfört med tillsynen över betalningsinstitut. FI ska föra ett särskilt register över de båda kategorierna av betaltjänstleverantörer.

Betaltjänstlagen innehåller dessutom konsumenträttsliga bestämmelser som alla som sysslar med betaltjänster behöver uppfylla, dvs. inte bara de aktörer som träffas av FI:s föreskrifter, utan även banker m.fl. Dessa frågor omfattas inte av de bemyndiganden som FI har fått att utfärda föreskrifter.

1.1 Nuvarande och kommande reglering

Att förmedla betalningar är en av det finansiella systemets kärnuppgifter. Här finns mycket starka samhällsliga skyddsintressen, eftersom störningar i betalningsflödena kan få både snabba och vittgående konsekvenser för samhälls-ekonomin och för de enskilda medborgarna. Den övervägande delen av betalningstrafiken i samhället sker genom att medel förflyttas mellan olika slags inlåningskonton i bankerna. Det handlar med andra ord om transfereringar inom ramen för bankernas balansräkningar. Bankernas likviditet och soliditet blir därför av grundläggande betydelse för ett effektivt och stabilt betalningsväsende. Därutöver krävs att bankerna har en god operativ säkerhet.

Det nya regelverket om betaltjänster fokuserar inte på denna typ av betaltjänstverksamhet, utan på en betalningsförmedling där kundernas pengar inte utgörs av inlåningsmedel. Pengarna transfereras utan att beröra betalningsförmedlaren egen balansräkning. Från ett samhällsperspektiv hamnar därmed den operativa risken i fokus, dvs. risken att betalningsuppdrag försenas eller uteblir till följd av bristfälliga system, rutiner och kontroll, snarare än att kundernas tillgångar äventyras till följd av finansiella problem hos förmedlaren. Risken att effekterna av problem hos sådana aktörer ska komma att hota betalningssystemets stabilitet på en mer övergripande nivå är därför i viss mån mindre än för t.ex. banker. Att som i betaltjänstdirektivet föreskriva om krav på viss kapitalstyrka ska i detta sammanhang ses som en del av den operativa säkerheten i den meningen att kapitalstyrkan ökar sannolikheten för att verksamheten kan skötas och drivas på ett betryggande sätt även under finansiellt ansträngda förhållanden.

Ett företag som vill driva en traditionell, inlåningsbaserad betalningsförmedling ska således fortfarande ansöka om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse enligt LBF.

Utöver penningöverföring har betaltjänster inte tidigare särskilt reglerats i svensk lag. Företag som sysslat med penningöverföring – utan att vara tillståndspliktiga för annan verksamhet – har genom lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet varit skyldiga att anmäla sin verksamhet

till FI. En följd av betaltjänstlagen är att penningöverföring, från och med den 1 augusti 2010 inte längre omfattas av lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet utan i stället regleras genom den nya lagen.

Ett företag eller en fysisk person kan förutom att tillhandahålla betaltjänster även driva annan verksamhet inom det finansiella området. Det kan ställa krav på registrering eller tillstånd enligt annan reglering. Ett exempel på detta är företag som driver verksamhet med valutaväxling och erbjuder kunder att betala med kort vid köp av valuta. Denna kombination av verksamheter träffas både av betaltjänstlagen och av lagen om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet.

1.2 Målet med regleringen

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer syftar till att komplettera bestämmelserna i betaltjänstlagen som tillsammans med lagen (2010:738) om obehöriga transaktioner med betalningsinstrument genomför betaltjänstdirektivet. Betaltjänstdirektivet skapar i sin tur EES-gemensamma förutsättningar för tillträde till betaltjänstmarknaden vilket främjar konkurrensen på marknaden, en gränsöverskridande etableringsrätt, ett skydd för betalningssystemet samt ett stärkt konsumentskydd.

Betaltjänstlagen innehåller bestämmelser om bl.a. vilken information som ska lämnas i samband med tillhandahållande och genomförande av betaltjänster och vilka krav som ställs i samband med att betalningstransaktioner genomförs. Dessutom finns det i lagen bestämmelser om vilka institut som får tillhandahålla betaltjänster och hur deras betaltjänstverksamhet ska drivas.

FI:s föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer bidrar till att genomföra direktivets bestämmelser genom att närmare precisera vilka krav som ställs på dessa betaltjänstleverantörer.

1.3 Rättsliga förutsättningar

Enligt betaltjänstlagen och de bemyndiganden som ges i förordningen (2010:1008) om betaltjänster, ges Finansinspektionen möjlighet att meddela föreskrifter om följande: vilka uppgifter ett företag eller en fysisk person ska lämna vid ansökan om att tillhandahålla betaltjänster, vilka organisatoriska krav som ska ställas på betalningsinstitut, kapitalkrav för betalningsinstitut, hantering av kunders medel, vilka handlingar betalningsinstitut ska bevara, förhållanden vid uppdragsavtal samt vilka upplysningar som ska lämnas till FI för dess tillsynsverksamhet.

1.4 Ärendets beredning

Arbetet med att ta fram förslag till kompletterade regler om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer till den nya lagen har drivits parallellt med lagstiftningsarbetet i Regeringskansliet. Finansinspektionen har samrått med en extern referensgrupp som har bestått av representanter från några av de berörda företagskategorierna, representerade av Svenska Bankföreningen, mobiltelefonoperatören 3 (Hi3G Access AB) och Finansbolagens Förening.

Den 20 maj 2010 remitterades förslagen om föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer. Förslagen har från denna tidpunkt även funnits tillgängliga på Finansinspektionens webbplats. Ett femtontal myndigheter, organisationer och företag har inkommit med yttranden över remissen. Remissinstansernas synpunkter redovisas under respektive avsnitt i beslutspromemorian.

1.5 Regleringsalternativ

Genom betaltjänstlagen och förordningen om betaltjänster har FI fått bemyndiganden att meddela föreskrifter om två helt nya tillsynskategorier på ett antal områden. FI har bedömt att det finns behov av föreskrifter med stöd av samtliga bemyndiganden, med undantag för de i 3 kap. 29 § 2 och 3 andra ledet betaltjänstlagen som handlar om att föreskriva om hur betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer dels ska hantera eventuella insättningar och krediter, dels göra i vissa situationer för att skydda betaltjänstanvändares medel enligt 3 kap. 7 § betaltjänstlagen. FI avstår tills vidare från att utnyttja dessa bemyndiganden för att avvakta hur marknaden för betaltjänster kommer att utvecklas.

Några remissinstanser har ansett att FI redan när regleringen om betaltjänster träder i kraft den 1 augusti 2010 bör ha utfärdat regler om krediter vid tillhandahållande av betaltjänster. FI har i dagsläget inte funnit att ett sådant behov föreligger. FI bedömer att det tills vidare är tillräckligt att utrymmet för att bevilja krediter i betaltjänstverksamheten är begränsat genom regler i betaltjänstlagen och att sådana krediter till konsumenter omfattas av konsumentkreditlagen (1992:830).

I samband med införandet av betaltjänstlagen har det gjorts ändringar i en rad andra lagar, t.ex. lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, och lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Som en följd av detta beslutar Finansinspektionen om ändringar i följande författningar:

- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar
- Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2009:1) om penningtvätt och finansiering av terrorism
- Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2009:3) om ägar- och ledningsprovning

Under hösten 2010 planerar FI att se över om det finns behov av ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, med anledning av ändringarna i lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag som gjorts till följd av de nya betaltjänstreglerna. En remissinstans har framfört ett behov att revidera eller upphäva Finansinspektionens allmänna råd (FFFS 2001:8) om inlåningskonto och tillhörande banktjänster eftersom vissa av råden strider mot bestämmelser i betaltjänstlagen, bl.a. gäller det hur villkorsändringar ska göras. FI konstaterar att i den mån dessa allmänna råd avviker från lagbestämmelser har lagen med stöd av allmänna tolkningsprinciper företräde. Det kan inte uteslutas att FI kommer att se över råden, men för närvarande föreslås inga ändringar i dessa. FI:s bedömning är att detta förhållande inte torde försvåra företagets tillämpning av betaltjänstlagen.

FI har även övervägt behovet av att göra följdändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2004:17) om rapportering av ägares kvalificerade innehav och ägarintressen, samt författningarna FFFS 2009:6 och 7 om ersättningspolicy. FI har inte funnit övervägande behov av att omgående göra ändringar i dessa författningar. Frågan kommer istället tas upp senare. Detta innebär tillsvidare att varken betalningsinstitut eller registrerade betaltjänstleverantörer behöver följa dem.

En och samma föreskrift

Finansinspektionen har valt att behandla regler såväl för betalningsinstitut som registrerade betaltjänstleverantörer i samma föreskrift. Dels för att bestämmelserna i flera fall är desamma eller annars likartade, dels för att förenkla för företagen som ska tillämpa reglerna. Finansinspektionen har tidigare sammanfört föreskrifterna på fond- respektive värdepappersmarknadsområdet i konsoliderade författningar. Utöver den nya föreskriften behöver betalningsinstitut för närvarande endast tillämpa FFFS 2007:1 om kapitaltäckning och stora exponeringar, FFFS 2009:1 om penningtvätt och finansiering av terrorism samt FFFS 2009:3 om ägar- och ledningsprovning. Registrerade betaltjänstleverantörer ska för närvarande enbart tillämpa FFFS 2009:1 utöver den nya föreskriften.

I och med att den nya föreskriften innehåller bestämmelser om organisatoriska krav och krav på rapportering av händelser av väsentlig betydelse för betalningsinstitut ska den gälla i stället för de allmänna råd som meddelats på dessa

områden för företag som står under Finansinspektionens tillsyn (FI:s allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag, FFFS 2005:1, respektive rapportering av händelser av väsentlig betydelse, FFFS 2005:12.) Detta följer av allmänna tolkningsprinciper.

I betaltjänstlagen ställs det inte några organisatoriska krav på registrerade betaltjänstleverantörer utöver kraven på hantering av betaltjänstanvändares medel. Det innebär att det för registrerade betaltjänstleverantörer inte är aktuellt med ovan nämnda allmänna råd för tillämpningen av bestämmelser i betaltjänstlagen. Inte heller är det aktuellt med FI:s allmänna råd om riktlinjer för hantering av etiska frågor (FFFS 1998:22) för vare sig betalningsinstitut eller registrerade betaltjänstleverantörer. Någon ändring har därför inte gjorts i dessa allmänna råd.

2 Föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer

I Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer har innehållet delats upp på följande sätt:

- tillämpningsområde och definitioner (1 kap.),
- uppgifter som ska lämnas till Finansinspektionen vid en ansökan om tillstånd att bli betalningsinstitut (2 kap.),
- uppgifter som ska lämnas vid ansökan om undantag från tillståndsplikt (3 kap.),
- uppgifter som ska lämnas vid tillhandahållande av ytterligare betaltjänster (4 kap.),
- vad som bör iaktas vid underrättelse om gränsöverskridande verksamhet (5 kap.),
- vad som gäller vid ägar- och ledningsprövning (6 kap.),
- vad som ska iaktas vid övriga anmälnings- och tillståndspliktiga förfaranden (7 kap.),
- organisatoriska krav som ska gälla för betalningsinstitut (8 kap.),
- kapitalkrav för betalningsinstitut (9 kap.),
- vad som gäller vid ingående av uppdragsavtal (10 kap.),
- vad som gäller för skydd av medel för genomförande av betalningstransaktioner (11 kap.), samt
- uppgifter som ska rapporteras till Finansinspektionen (12 kap.).

Formulär och blanketter

För att underlätta för den som söker tillstånd och den som ska ägar- och ledningsprövas m.m. tillhandahåller FI på webbplatsen (fi.se) elektroniska formulär för att lämna uppgifter.

På webbplatsen finns det också formulär för den som ska underrätta FI om tillhandahållande av betaltjänster genom ombud, filial eller gränsöverskridande verksamhet till ett annat land inom EES. Uppgifterna som efterfrågas här motsvarar den information som underrättelsen ska innehålla enligt 3 kap. 18, 19 och 21 §§ betaltjänstlagen. Formulären måste skrivas ut och skickas in till FI manuellt.

Till hjälp för företagens periodiska rapportering finns det blanketter tillgängliga på FI:s webbplats. Betalningsinstitut kan rapportera via webbtjänsten periodisk rapportering. Detta gäller inte för registrerade betaltjänstleverantörer som åtminstone inledningsvis kommer att få rapportera på pappersblanketter.

2.1 Motivering och överväganden

De nya föreskrifterna innehåller bestämmelser om juridiska och fysiska personer som tillhandahåller betaltjänster utan stöd av ett tillstånd i annan lag än betaltjänstlagen. Dessa är skyldiga att ansöka om tillstånd eller undantag från tillståndsplikt enligt betaltjänstlagen. Föreskrifterna berör därmed t.ex. inte banker och kreditmarknadsbolag. De berör inte heller utförandet av betaltjänsterna och därmed sammanhängande informationskrav.

Utformning och formuleringar i föreskriften följer så långt det är möjligt och ändamålsenligt FI:s övriga föreskrifter. Framför allt har föreskrifterna om värdepappersrörelse (FFFS 2007:16) och investeringsfonder (FFFS 2008:11) använts som förebild. Dessa är de två senast utgivna föreskrifterna om bl.a. ansökningsformer och organisatoriska krav för enskilda institutstyper.

Motiveringen som följer nedan redogör övergripande för de överväganden som FI har gjort i respektive kapitel. I några fall kommenteras enskilda paragrafer och begrepp. Med ”föreskrift” eller ”föreskriften” avses föreskrifter och allmänna råd för betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer.

I det första kapitlet i föreskriften anges tillämpningsområde och definitioner.

2 kap. Ansökan om tillstånd (betalningsinstitut)

Finansinspektionens ställningstagande: En juridisk person som ansöker om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster ska ge in den information och dokumentation som framgår av detta kapitel.

Remisspromemorian: Innehöll i huvudsak samma förslag.

Remissinstanserna: Två remissinstanser har ifrågasatt om det behövs en bestämmelse om att, utöver styrelse och verkställande direktör, ledningspröva den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten eftersom ansvaret för betaltjänstverksamheten ytterst faller på de förstnämnda. Remissinstanser har också ifrågasatt behovet av att uppge om företaget tar emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel vid en ansökan, eftersom ett betalningsinstitut enligt remissinstanserna inte får ta emot sådana medel. Några remissinstanser har ifrågasatt omfattningen av kraven på att lämna information om hela verksamheten. För företag som även driver annan verksamhet än betaltjänster, t.ex. mobiltelefonoperatörer, kan detta informationskrav vara oproportionellt i förhållande till syftet med regleringen av betaltjänster.

Finansinspektionens skäl: FI har i förordningen om betaltjänster fått bemyndigande att föreskriva om vilka uppgifter en ansökan om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster ska innehålla. I detta kapitel som endast behandlar ansökan om tillstånd anges vilka dessa uppgifter är. Remissinstansernas synpunkter behandlas under respektive rubrik där frågan hör hemma.

Kapitlet handlar till stor del om den verksamhetsplan företaget ska ha för sin verksamhet. I denna plan ska företagets verksamheter och organisation anges. Verksamhetsplanen är ett viktigt medel för att FI ska kunna bedöma om verksamheten med betaltjänster kommer att drivas med tillräckliga styr- och kontrollformer. Som framgår nedan, ska företaget också ge in vissa interna instruktioner som också syftar till styrning och kontroll. Verksamhetsplanen är dock en förutsättning för att FI ska kunna bedöma om dessa instruktioner är tillräckliga. Om företaget förändrar verksamheten med betaltjänster i något hänseende ska verksamhetsplanen uppdateras.

I 2 kap. 4 § fjärde stycket efterfrågas en förteckning över eventuell företagsgrupp som det ansökande företaget ingår i. FI behöver denna förteckning mot bakgrund av regeln i 3 kap. 2 § tredje stycket betaltjänstlagen som anger att vid beräkning av betalningsinstitutets kapitalbas får de poster som ingår i någon av de efterfrågade företagens kapitalbaser inte ingå. I samband med tillståndsprövningen kommer FI att beakta om företaget ingår i en grupp som omfattar de efterfrågade företagen vid beräkningen av kapitalkravet.

Ansvarig för betaltjänstverksamhet ska ledningsprövas

Betaltjänstlagen innehåller en nyhet i förhållande till motsvarande regler för andra finansiella företag beträffande vilka personer som ska ledningsprövas. Utöver den vanliga prövningen av om styrelse, verkställande direktör och eventuella ersättare är lämpliga för uppgiften, ska även den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten prövas. Även om det ytterst är styrelsen och verkställande direktören som ansvarar för hela verksamheten och följaktligen också för betaltjänstverksamheten, vilket har påpekats av remissinstanserna, är genomförande av betaltjänstverksamheten ofta delegerad i företagets organisation. Ett tydligt exempel är företag med blandad verksamhet där kärnverksamheten är en annan än betaltjänstverksamhet. FI anser att det är viktigt att en person som har fått ansvar för betaltjänstverksamheten delegerat till sig uppfyller liknande lämplighetskrav som företagets styrelse och verkställande direktör. Lagen ger också utrymme för att ledningspröva en sådan person. Med ”ansvarig för betaltjänstverksamheten” avses i föreskriften en person som är beslutsfattare för en verksamhet, t.ex. affärsområdeschef, funktionsområdeschef eller liknande, vilket får bedömas från fall till fall. Med ansvarig för betaltjänstverksamheten avses normalt inte en kassör eller kassörska, om inte denne har en arbetsledande roll. FI:s prövning syftar således till att kontrollera om den ansvariga personen är lämplig för uppgiften och har tillräcklig insikt och erfarenhet.

Kapitalkrav

Genom betaltjänstlagen ställs kapitalkrav på de företag som ges tillstånd att tillhandahålla betaltjänster som betalningsinstitut. Kapitalkravet kan beräknas på tre olika sätt, och det är FI som beslutar om vilken metod som ska användas.

FI har även fått bemyndigande att föreskriva om beräkningen av kapitalkrav. I föreskriften anges att det ansökande företaget ska ange och motivera vilken av de tre metoderna enligt 3 kap. 3 § betaltjänstlagen som företaget föredrar. Detta utgör underlag för FI:s beslut om vilken metod för beräkning av kapitalkrav som är lämpligast. Om företaget anser att det är uppenbart att det inte behöver lämna prognoser är det lämpligt att detta motiveras. Exempel på detta kan vara när företaget enligt 2 kap. 6 § prognostiserar för stora betalningsvolymmer samtidigt som det prognostiserar för låga fasta omkostnader och låga inkomster.

Det ansökande företaget ska även lämna uppgifter om ekonomiska förhållanden. Syftet med att begära in en prognos är att få en helhetsbild över företagets möjligheter att inom den närmaste framtiden uppfylla det krav på kapitalbas som betaltjänstlagen ställer. För att kunna bedöma prognosens sannolikhet behöver FI veta vilka antaganden den bygger på. Av särskild vikt är antaganden om betalningsvolymmer eftersom dessa indikerar företagets betydelse på marknaden och därmed de insatser som myndigheten behöver göra i sin tillsyn.

För att kunna bedöma kapitalstyrkan vill FI även ha in uppgifter om eventuella pågående domstolsprocesser m.m., då detta kan innebära en ekonomisk osäkerhet och risker för företaget som ytterst kan påverka kapitalbasen.

Finansiering av betaltjänstverksamhet

Betaltjänstverksamhet får inte finansieras genom inlåning från allmänheten (se 3 kap. 6 § första stycket 1 betaltjänstlagen), vilket i sig inte hindrar att annan verksamhet som företaget driver kan vara finansierad på detta sätt. Ett företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet kan t.ex., om denna verksamhet hålls åtskild från betaltjänstverksamheten, beviljas tillstånd att tillhandahålla betaltjänster (se prop. 2009/10:220 s. 136). FI behöver därför även uppgift om hur betaltjänstverksamheten kommer att vara finansierad.

Organisatoriska krav

I 9–22 §§ efterfrågas ett antal uppgifter som samtliga syftar till att säkerställa att det ansökande företaget i den planerade verksamheten med betaltjänster kommer att ha sådana tillräckliga styr- och kontrollformer som krävs för tillstånd, samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med betaltjänstlagen och andra författningar (se 2 kap. 6 § första stycket 2 betaltjänstlagen). Betaltjänstdirektivet beskriver detta i artikel 5 e som ”En beskrivning av den sökandes styrformer och mekanismer för intern kontroll, inklusive förvaltnings-, riskhanterings- och redovisningsförfaranden, vilken ska visa att dessa styrformer, mekanismer och förfaranden för kontroll är proportionella, lämpliga, sunda och tillräckliga.”. FI har utgått från dessa ledord när myndigheten har föreskrivit om vilka organisatoriska krav som gäller för betalningsinstitut, som i flera fall även öppnar för att ta hänsyn till betaltjänstverksamhetens art, omfattning och komplexitet, se vidare kommentaren till 8 kap. nedan.

För att kunna bedöma företagets betaltjänstverksamhet räcker det inte med att enbart få tillgång till information om denna. Risker i annan verksamhet och hur verksamheten i stort är organiserad kan innebära risker för betaltjänstverksamheten. Om den andra verksamheten kan komma att försämra den finansiella sundheten eller FI:s möjligheter att utöva tillsyn får FI förbjuda företaget att driva den andra verksamheten, vilket framgår av 3 kap. 5 § i betaltjänstlagen. Vid tillståndsprövningen behöver FI därför information om företagets hela verksamhet, även om informationen om närliggande tjänster och annan verksamhet inte behöver vara lika detaljerad som över betaltjänstverksamheten. Paragraf 10 är utformad så att en översikt av hela verksamheten ska lämnas. Därutöver ska närmare beskrivning av betaltjänstverksamheten lämnas. Företag som driver närliggande verksamhet, t.ex. inlåningsföretag, och företag som driver annan verksamhet, t.ex. en telefonoperatör, ska enligt 11 § redogöra för denna verksamhet, och hur företaget säkerställer att den finansiella sundheten och FI:s tillsynsmöjligheter inte försämras.

System för betalningar

I 9 § andra stycket används begreppet ”system för betalningar” i stället för ”generella betalsystem”. Skälet till detta är att FI vill betona att det är alla typer av betalsystem som avses och inte enbart de betalsystem som avses i betaltjänstlagen. I betaltjänstlagen har begreppet generella betalsystem samma betydelse som i 1 kap. 3 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF).

FI har i en promemoria (FI Dnr 08-5885 daterad 2008-06-26) tagit ställning till vilka system för betalningar i Sverige som vid den tidpunkten var generella betalsystem. Detta ställningstagande är inte slutligt, utan kan ändras om fler eller färre system för betalningar uppfyller de rekvisit som anges i promemorian. FI:s skäl för att i föreskriften begära in uppgift om anslutning till ett ”system för betalningar” i stället för ett ”betalsystem” som det definieras i betaltjänstlagen, är att inte låsa sig vid promemorians uppräknning av generella betalsystem. Det ska i sammanhanget poängteras att om ett företag tar emot kort inlåning, dvs. inlåning som är tillgänglig för fordringsägaren inom högst 30 dagar från anfordran, och samtidigt ska vara deltagare i ett system för betalningar som klassificeras som ett generellt betalsystem, ska företaget ansöka om tillstånd att driva bankrörelse enligt LBF och inte om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster enligt betaltjänstlagen (se prop. 2009/10:220 s. 136).

Penningtvätt och finansiering av terrorism

Betalningsinstitut och registrerade betalningsleverantörer omfattas av lagen (2009:62) om penningtvätt och finansiering av terrorism och FI:s föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den ändring som genomförs i 3 kap. FFFS 2009:1 innebär att betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska ha interna regler för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (se även avsnitt 3.1).

3 kap. Ansökan om undantag från tillstånd (registrerad betaltjänstleverantör)

Finansinspektionens ställningstagande: En fysisk eller juridisk person som ansöker om undantag från tillståndsplikt ska ge in den information och dokumentation som framgår av detta kapitel.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag, men omfattade också ett krav på att verksamhetsplan skulle innehålla information om informationssystem och säkerhetsfrågor

Remissinstanserna: Hade inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl: I betaltjänstlagen anges grundförutsättningen att det krävs tillstånd att tillhandahålla betaltjänster. Ett företag som får ett sådant tillstånd kallas betalningsinstitut. Företag, och även fysiska personer, som vill tillhandahålla betaltjänster i mindre skala, i lagen angivet till att genomsnittligt överföra högst 3 miljoner euro per månad i snitt under en tolv månadersperiod, har möjlighet att ansöka om undantag från tillståndsplikt. Godkänner FI en sådan ansökan och beslutar om undantag från tillståndsplikten, ska myndigheten registrera den sökande i ett särskilt register. Den som på denna grund finns registrerad i registret kallas registrerad betaltjänstleverantör.

I detta kapitel föreskrivs om vilka uppgifter som en juridisk person (t.ex. aktiebolag, ekonomisk förening, handelsbolag) eller en fysisk person ska lämna till FI för att myndigheten ska kunna pröva om den juridiska eller fysiska personen kommer att följa kraven på att driva betaltjänstverksamhet som registrerad betaltjänstleverantör enligt betaltjänstlagen och andra författningar som reglerar verksamhet med betaltjänster.

Vid en ansökan om undantag från tillståndsplikt ska FI bl.a. bedöma om den som ska ansvara för verksamheten har insikt och tillräcklig erfarenhet att driva verksamhet med betaltjänster samt i övrigt är lämplig. Samtliga krav som ska vara uppfyllda framgår av 2 kap. 3 § i betaltjänstlagen.

Detta kapitel i föreskriften behandlar liksom 2 kap. till stor del den verksamhetsplan som den juridiska eller fysiska personen ska ha för verksamheten med betaltjänster. Verksamhetsplanen har samma syfte som för betalningsinstitut, se ovan, och om betaltjänstverksamheten i något hänseende förändras ska verksamhetsplanen uppdateras. Till skillnad mot den som ansöker om tillstånd, behöver den som ansöker om undantag från tillståndskravet (för att i stället bli registrerad betaltjänstleverantör) inte ge in vissa interna instruktioner.

Då det saknas krav på styrning och kontroll för verksamheten med betaltjänster hos registrerade betaltjänstleverantörer bedömer FI att det skulle vara alltför långtgående att ställa krav på deras it-verksamhet (jfr 2 kap. 16 § i föreskriften). Ett ytterligare skäl mot ett sådant krav är att det kan antas att de som ansöker om undantag från tillståndsplikten antingen är mycket små företag eller fysiska personer, eller i vart fall att de ska driva en begränsad verksamhet med betaltjänster. Ett sådant åliggande framstår som oproportionellt. De som ansöker om undantag från tillståndsplikt ska därför inte behöva redovisa hur it-verksamheten är organiserad.

4 kap. Tillhandahållande av ytterligare betaltjänster

Finansinspektionens ställningstagande: Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör som vill tillhandahålla ytterligare betaltjänster utöver de som tidigare registrerats av FI, ska ge in den information och dokumentation som framgår av detta kapitel.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Hade inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl: Om ett betalningsinstitut vill erbjuda fler eller andra betaltjänster än vad institutet tidigare ansökt om och fått tillstånd till, måste det ge in en ny ansökan till FI. Eftersom institutets verksamhet redan har prövats vid ett första ansökningstillfälle och det redan står under tillsyn förutsätts att FI har information om den befintliga verksamheten. Det är därför i huvudsak bara verksamhetsförändringar till följd av de nya betaltjänsterna som institutet behöver ge in. I kapitlet hänvisas därför till vilka av de uppgifter i 2 kap. som FI har bedömt relevanta vid en ny ansökan.

I betaltjänstlagen finns det inget uttryckligt krav på att registrerade betaltjänstleverantörer ska ansöka om att få tillhandahålla ytterligare betaltjänster. Där emot framgår det av 2 kap. 4 § betaltjänstlagen att en registrerad betaltjänstleverantör ska underrätta FI om sådana förändringar som påverkar dess möjlighet att uppfylla villkoren för beslutet om undantag från tillståndsplikt. FI inför därför en bestämmelse i föreskriften om att en registrerad betaltjänstleverantör ska anmäla om den vill tillhandahålla betaltjänster utöver vad som angavs när denne ansökte om och beviljades undantag från tillståndsplikt. FI behöver i den situationen pröva om det finns skäl att anta att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de regler som styr verksamheten, t.ex. reglerna om penningtvätt. Endast vissa uppgifter behöver lämnas. Uppgift om vilka betaltjänster som den registrerade betaltjänstleverantören erbjuder ska också finnas i det register som FI ska föra enligt 8 kap. 5 § betaltjänstlagen.

5 kap. Gränsöverskridande verksamhet för betalningsinstitut

Finansinspektionens ställningstagande: Av föreskriften ska det framgå att det finns formulär som betalningsinstitut bör använda om de avser att tillhandahålla betaltjänster i ett annat land inom EES än Sverige.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Hade inga synpunkter.

Finansinspektionens ställningstagande: Det formulär som de föreskriften hänvisar till i detta kapitel är produkten av en överenskommelse på EU-nivå. EU-kommissionen har låtit en arbetsgrupp ta fram ett vägledningsdokument – Guidelines on Payment Services Directive Passport Notifications – som specificerar hur notifiering av gränsöverskridande verksamhet ska ske mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna, samt vilken information som då ska lämnas. Informationen i vägledningsdokumentet bygger på de krav som ställs i betaltjänstdirektivet, vilka också ska tas in i varje medlemsstats nationella lag. I praktiken innebär det att för att en utländsk tillsynsmyndighet ska godta mottagande av en notifiering ska dessa uppgifter lämnas, även om det gränsöverskridande betalningsinstitutet väljer att inte använda det framtagna vägledningsdokumentet. Det kan noteras att FI inte för egen del behöver en anmälan på svenska utan att det räcker med att företaget ger in informationen till FI på engelska. FI skickar sedan anmälan vidare till den utländska tillsynsmyndigheten. Det finns dock inget hinder mot att institutet lämnar informationen till FI enbart på svenska. FI får då översätta informationen innan den lämnas vidare.

6 kap. Ägar- och ledningsprövning

Finansinspektionens ställningstagande: Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör och dess ägare ska, i samband med en ägar- eller ledningsprövning, lämna de uppgifter som framgår av detta kapitel.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Två av remissinstanserna hade synpunkter på behovet av prövning av den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten, utöver prövning av styrelse och verkställande direktör.

Finansinspektionens skäl: Bestämmelserna om ägarprövning i betaltjänstlagen anger att 14 kap. LBF ska tillämpas vid prövningen av ägare till betalningsinstitut. För kreditinstitut är FI:s föreskrifter FFFS 2009:3 om ägar- och ledningsprövning tillämpliga. FFFS 2009:3 omfattar både ägare och ledning i vissa finansiella företag och ska även tillämpas vid prövning av ägare till betalningsinstitut.

På motsvarande sätt som i LBF finns i betaltjänstlagen krav på att den som ska ingå i ett betalningsinstituts styrelse, vara verkställande direktör eller dennes ersättare är lämplig för en sådan uppgift. I betaltjänstlagen finns också krav på att den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten eller är ersättare för denne är lämplig och har tillräcklig insikt och erfarenhet. Remissinstansernas synpunkter på detta har behandlats ovan under underrubriken 2 kap. Ansökan om tillstånd (betalningsinstitut).

Genom 8 kap. 27 § 1 betaltjänstlagen och förordningen till lagen finns stöd för att inhämta motsvarande uppgifter för ledningen i ett betalningsinstitut som för

kreditinstitut. FI har därför gjort följändringar i FFFS 2009:3 så att denna föreskrift även omfattar betalningsinstituts ägare, ledning och ansvariga för betaltjänsten (se även avsnitt 3.2).

Det som angetts ovan avser endast betalningsinstitut. I betaltjänstlagen finns också krav på att de som ska äga kvalificerad andel i eller ingå i ledningen för en registrerad betaltjänstleverantör ska vara lämpliga. För att FI ska kunna bedöma detta ska den registrerade betaltjänstleverantörens kvalificerade ägare och ledande befattningshavare samt ansvarig för betaltjänstverksamheten lämna den information som efterfrågas i föreskrifterna. Stöd för att begära in informationen hämtas här från 8 kap. 2 § betaltjänstlagen och bemyndigandet i 8 kap. 27 § 1 samma lag.

7 kap. Övriga anmälnings- och tillståndspliktiga förfaranden

Finansinspektionens ställningstagande: Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör ska vid övriga anmälnings- och tillståndspliktiga ärenden lämna de uppgifter som framgår av detta kapitel.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Hade inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl: I betaltjänstlagen anges vilka förändringar av verksamheten som ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör ska anmäla till FI. I detta kapitel reglerar FI med stöd av bemyndigandet i 8 kap. 27 § 1 betaltjänstlagen (och förordningen om betaltjänster) vilka uppgifter en sådan anmälan ska innehålla samt när den ska lämnas. Anmälningarna ska innehålla motsvarande uppgifter som FI föreskriver att en juridisk eller en fysisk person ska lämna i motsvarade situationer vid en ansökan om tillstånd eller undantag från tillståndplikt.

När ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör lägger ut arbete eller funktioner på annan behöver FI information om detta för att säkerställa att uppdraget följer kraven i tionde kapitlet i föreskriften samt att betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören följer kraven som gäller för verksamheten med betaltjänster.

När ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör vill tillhandahålla närliggande tjänster eller driva annan verksamhet behöver FI information om detta för att säkerställa att möjligheterna att utöva tillsyn och för att övervaka att betalningsinstitutets eller betaltjänstleverantörens finansiella sundhet inte försämras.

Om ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud i Sverige behöver FI information om detta för att kunna föra register enligt 8 kap. 5 § betaltjänstlagen.

Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör får efter tillstånd från FI uppskatta den andel av betaltjänstanvändarnas medel som ska omfattas av skyddskraven i 3 kap. 7 § betaltjänstlagen. FI har bemyndigats att föreskriva om hur stor denna andel ska vara men avstår tills vidare från att reglera detta. Däremot finns det ett behov att tala om vilken information FI behöver för att kunna fatta beslut om tillstånd. FI har därför med stöd av ett bemyndigande i förordningen utformat regler om vilka uppgifter en sådan ansökan ska innehålla.

8 kap. Organisatoriska krav för betalningsinstitut

Finansinspektionens ställningstagande: Ett betalningsinstitut ska iakttä de organisatoriska krav som framgår av detta kapitel.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Två remissinstanser efterlyser en bestämmelse om hur länge information om klagomål ska bevaras enligt 12 §.

Finansinspektionens skäl: I 2 kap. 6 § första stycket 2 a betaltjänstlagen anges att en förutsättning för att ett företag ska få tillstånd att tillhandahålla betaltjänster som betalningsinstitut är att det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas med tillräckliga styr- och kontrollformer. Vad som ska finnas på plats i företaget för att uppfylla detta krav regleras inte närmare i betaltjänstlagen. Vägledning kan därför hämtas från artikel 10.4 i betaltjänstdirektivet där det tydligare framgår vilka kraven är för att ett företag ska beviljas tillstånd. I artikeln anges att den behöriga myndigheten endast får bevilja tillstånd om institutet har effektiva styrformer för sin betaltjänstverksamhet. Det står att detta bl.a. omfattar tydlig organisationsstruktur med väldefinierad, överblickbar och konsekvent ansvarsfördelning samt effektiva förfaranden för att identifiera, hantera, övervaka och rapportera de risker som institutet är eller skulle kunna bli exponerat för. Vidare anges att institutet ska ha tillfredställande rutiner för intern kontroll vilket bl.a. omfattar sunda tillvägagångssätt och metoder för administration och redovisning. Det framgår även att styrformerna, metoderna och rutinerna ska omfatta hela betaltjänstverksamheten och stå i proportion till arten, omfattningen och komplexitetsgraden av de betaltjänster som betalningsinstitutet tillhandahåller.

Genom bemyndigandet i 2 kap. 10 § betaltjänstlagen och förordning till lagen har FI givits möjlighet att föreskriva om vad som utgör tillräckliga styr- och kontrollformer för betalningsinstituts verksamhet med betaltjänster. Mot bakgrund av att det i betaltjänstlagen inte närmare anges vad som är tillräckliga

styr- och kontrollformer finns det behov av att det regleras i föreskriften. FI har gjort bedömningen att det i annat fall kommer att vara oklart för både företag och myndigheter om vilka krav som ska vara uppfyllda. FI har därför utformat de organisatoriska kraven i detta kapitel med utgångspunkt i vad som anges i betaltjänstdirektivet.

I direktivets skäl (11) står bl.a. att villkoren för att beviljas och få behålla auktorisation som betalningsinstitut bör innefatta verksamhetskrav som står i proportion till de operativa och finansiella risker som dessa institut ställs inför i sin verksamhet. Det står också att kraven på betalningsinstituten bör avspegla det faktum att dessa institut ägnar sig åt mer specialiserad och begränsad verksamhet, som ger upphov till risker som är mer begränsade och lättare att övervaka och kontrollera än de risker som uppstår inom kreditinstitutens bredare verksamhetsutbud. Som nämnts i inledningen till denna remisspromemoria har föreskriften utformats med värdepappers- respektive fondföreskrifterna (FFFS 2007:16 och 2008:11) som förebild. Detta gäller särskilt de organisatoriska kraven. Kraven i detta kapitel, vilka således i huvudsak liknar de som gäller för andra finansiella institut under tillsyn och framför allt på värdepappers- och fondområdet, är därför till största del utformade på så sätt att institutet när det utformar sin organisation och styr- och kontrollformer ska ta hänsyn till betaltjänstverksamhetens art, omfattning och komplexitet. En mer komplex organisation ställer följaktligen högre krav på styrning och kontroll, och vice versa.

Det ska noteras att 8 kap. 11 § behandlar behovet av en funktion för internrevision. Exempel på när det är motiverat att ha en funktion för internrevision är när institutet tillhandahåller dels flera olika betaltjänster eller sådana betaltjänster som omfattas av ett av de högre kapitalkraven, dels i de fall då institutet inte har en funktion för regelefterlevnad eller riskhantering som är oberoende. En annan omständighet som kan påverka behovet av en funktion för internrevision är om betalningsinstitutet är anslutet till ett betalsystem enligt 7 kap. betaltjänstlagen.

FI har med stöd av bemyndigandet i 3 kap. 29 § 4 betaltjänstlagen även föreskrivit om vilka uppgifter som ska anses relevanta och därför ska bevaras i minst fem år enligt 8 § samma kapitel i lagen. I 13 § föreskriften anges vilka dessa relevanta uppgifter är. Det ska noteras att vissa uppgifter kan komma att omfattas även av annan reglering som innebär att uppgifterna ska bevaras längre än fem år, t.ex. skyldigheten att bevara räkenskapsinformation enligt bokföringslagen (1999:1078). FI bedömer att detta inte medför regelkonflikt eftersom lagregeln i 3 kap. 8 § betaltjänstlagen utgör ett minimikrav som inte hindrar att uppgifterna med stöd av annan lag kan behöva bevaras längre tid.

Remissinstanser har efterlyst närmare vägledning om hur länge information om klagomål ska bevaras enligt 12 §. FI anser det naturligt att detta bör bedömas utifrån varje klagomålsärendes karaktär samt företagets och kundens behov av dokumentation av ärendet. I de föreskrifter och allmänna råd som FI beslutat

om under senare tid har regler om detta inte tagits in. Inte heller i detta fall anser FI att det finns tillräckliga skäl för en sådan bestämmelse. Det får därför åligga företagen själva att internt reglera hur länge uppgifter om klagomål och åtgärder med anledning av klagomål ska bevaras.

Slutligen har en remissinstans bett om ett klargörande av om de organisatoriska kraven i 8 kap. omfattar hela betalningsinstitutets verksamhet eller enbart verksamheten med betaltjänster. Att kraven enbart omfattar verksamheten med betaltjänster framgår av formuleringen i 1 § i kapitlet.

9 kap. Kapitalkrav för betalningsinstitut

Finansinspektionens ställningstagande: Ett betalningsinstitut ska när det beräknar kapitalkravet använda bestämmelserna i detta kapitel.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Hade inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl: Ett betalningsinstitut ska ha förmåga att hantera operativa och finansiella risker. Därför ställs det krav på att institutet vid varje tidpunkt har en kapitalbas som minst motsvarar det högsta av startkapitalet eller beräknat kapitalkrav.

Vad som får ingå i kapitalbasen framgår av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar och föreskrifter meddelade med stöd av bemyndiganden i den lagen. För att underlätta för betalningsinstitutet finns en hänvisning till dessa bestämmelser i början av kapitlet.

Av 3 kap. 3 § betaltjänstlagen framgår att det finns tre metoder för att beräkna kapitalkravet. Det är FI som beslutar om vilken metod som företaget ska tillämpa.

De tre metoderna som anges i lagen motsvarar de metoder som finns i betaltjänstdirektivet. Lagstiftaren har dock valt att inte detaljreglera hur beräkningen ska göras, utan har i stället gett regeringen bemyndigande att meddela föreskrifter om beräkning av kapitalkrav. Regeringen har i sin tur bemyndigat FI att föreskriva om detta.

I kapitlet finns de närmare regler som ett betalningsinstitut behöver för att beräkna kapitalkravet. I anslutning till varje metod finns också räkneexempel.

Vid användning av intäktsmetoden (metod C i föreskriften) ska poster enligt 3 kap. 3 § 3 betaltjänstlagen för hela företagens verksamhet ingå. Det framgår genom att någon avgränsning inte har gjorts i bestämmelsen till metoden, jfr däremot avgränsningen i bestämmelsen för metod A.

10 kap. Uppdragsavtal

Finansinspektionens ställningstagande: Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör ska iaktta bestämmelserna i detta kapitel när det ingår, hanterar eller säger upp uppdragsavtal som är av väsentlig betydelse för betaltjänstverksamheten.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Hade inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl: När ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör lägger ut arbete eller en funktion som är av väsentlig betydelse på uppdragstagare följer det av lagen att institutet eller betaltjänstleverantören ansvarar för dels att kontrollera den utlagda verksamheten, dels att FI:s möjligheter att utöva tillsyn inte väsentligt försämras. Betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören kan således lägga ut delar av den verksamhet som, bl.a. mot bakgrund av behovet av att stärka och skydda konsumenter som köper betaltjänster, nu blir tillstånds- eller registreringspliktig. Det medför att det finns behov av att föreskriva om vad betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska iaktta när de ingår, hanterar och säger upp uppdragsavtal. FI föreskriver därför med stöd av 3 kap. 29 § 5 betaltjänstlagen vad betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören ska säkerställa i uppdragsavtalet och att institutet eller leverantören ska ha de kunskaper och resurser som krävs för att dels hantera risker i samband med den utlagda verksamheten, dels övervaka den.

11 kap. Skydd av medel för genomförande av betalningstransaktioner

Finansinspektionens ställningstagande: Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör ska iaktta bestämmelserna i detta kapitel för att skydda kunders medel för utförande av betaltjänster och som inte omfattas av en försäkring.

Remisspromemorian: Innehöll i huvudsak samma förslag

Remissinstanserna: Två remissinstanser har efterlyst en närmare beskrivning av vad som avses med ”särskilt konto” i 2 §. En remissinstans har anfört att det bör övervägas ett krav på att revisorn ska granska att kunders medel hålls avskilda, liknade det som finns för värdepappersföretag i 10 kap. 12 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:16) om värdepappersrörelse.

Finansinspektionens skäl: Medel som ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör tar emot från en kund för att genomföra betalningstransak-

tioner omfattas inte av insättningsgaranti enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. Enligt betaltjänstlagen är betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer skyldiga att vidta åtgärder för att skydda den del av mottagna medel som överstiger 300 euro. Dessa medel ska antingen hållas avskilda från företagets eller andra än betaltjänstanvändares medel, eller omfattas av en försäkring eller garanti som ger samma skydd som om medlen hållits åtskilda. Om medel som inte omfattas av en försäkring eller av en garanti av någon anledning kvarstår hos betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören vid slutet av bankdagen ska de deponeras på särskilt konto eller investeras i likvida tillgångar med låg risk. För att medel som kvarstår ska få motsvarande skydd som när medlen tas emot har FI valt att, med stöd av 3 kap. 29 § 2 betaltjänstlagen, föreskriva om krav på det särskilda konto som medlen deponeras på samt vilken typ av likvid tillgång med låg risk som medlen kan investeras i. FI bedömer att det inte behövs några ytterligare regler eller beskrivningar om vad som utgör ”särskilt konto”, utan hänvisar i stället till diskussionen i prop. 2009/2010:220 s. 139-141.

Beträffande frågan om en skyldighet för revisor att granska att medel hålla avskilda konstaterar FI att betaltjänstlagen saknar en regel motsvarande den i 23 kap. 8 § lag (2007:528) om värdepappersmarknaden vilken utgör grundförutsättningen för 10 kap. 12 § i föreskrifterna om värdepappersrörelse. Det saknas följaktligen lagstöd för att föreskriva om en sådan granskningsskyldighet hos betalningsinstitut. Vidare är endast betalningsinstitut skyldiga att ha revisor. En regel som säger att revisorn årligen ska granska en viss omständighet skulle därför inte gälla registrerade betaltjänstleverantörer. Om en sådan regel infördes skulle det få till följd att det ställdes olika krav på betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer, trots att skyddsbehovet som regeln är avsedd att täcka – separationsrätten i händelse av obestånd – i grunden är desamma. FI avstår med anledning därav från att reglera denna fråga.

12 kap. Rapportering av uppgifter till Finansinspektionen

Finansinspektionens ställningstagande: Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör ska rapportera upplysningar till FI enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Hade inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl: I 12 kap. finns regler om rapportering av uppgifter till FI. Det finns två former av rapporteringsskyldighet; sådan som utlöses av en händelse, och periodisk rapportering. Den förstnämnda kan t.ex. vara en ändring av verksamheten eller en enskild händelse som kan äventyra skyddet av betaltjänstanvändarnas tillgångar. Den periodiska rapporteringen omfattar i stället uppgifter om betalningsvolym, uppgifter om hur betaltjänstanvändares

medel skyddas och – när det gäller betalningsinstitut – uppgifter för beräkning av kapitalkrav och kapitalbas.

2.2 Ikraftträdande

Finansinspektionens ställningstagande: Regleringen ska träda ikraft den 1 augusti 2010.

Remisspromemorian: Saknade särskilt avsnitt i denna del, men innehöll uppgiften om avsedd ikraftträdande datum.

Remissinstanserna: Inga synpunkter har lämnats.

Finansinspektionens skäl: FI anser att det är lämpligt att föreskrifterna träder i kraft vid samma tidpunkt som betaltjänstlagen, dvs. den 1 augusti 2010.

3 Följdändringar i andra föreskrifter och allmänna råd

3.1 Ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Finansinspektionens ställningstagande: Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2009:1) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska vara tillämpliga på betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Hade inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl: Lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har ändrats så att den från och med 1 augusti 2010 omfattar verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt betaltjänstlagen som utförs av betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer, ombud och filialer i Sverige till utländska juridiska personer.

FI har med stöd av ett bemyndigande i förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism utfärdat föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessa föreskrifter och allmänna råd anpassas så att de även omfattar de verksamheter som nu lagts till i lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Anpassningen har gjorts med stöd av bemyndigandet i nämnda förordning.

Ändringen ska träda i kraft den 1 augusti 2010.

3.2 Ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2009:3) om ägar- och ledningsprövning

Finansinspektionens ställningstagande: Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2009:3) om ägar- och ledningsprövning ska vara tillämpliga på betalningsinstitut. För att få in uppgifter om den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten görs ett tillägg i föreskriften.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Två av remissinstanserna hade synpunkter på behovet av prövning av den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten, utöver prövning av styrelse och verkställande direktör. Denna synpunkt har behandlats ovan under underrubrik en 2 kap. Ansökan om tillstånd (betalningsinstitut).

Finansinspektionens skäl: I betaltjänstlagen står att bestämmelserna om ägarprövning i 14 kap. LBF ska tillämpas även för betalningsinstitut. FI har tidigare med stöd av 16 kap. 1 § 5 LBF och 5 kap. 2 § 9 och 11 förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse meddelat föreskriften om ägar- och ledningsprövning. Genom betaltjänstlagen och förordningen om betaltjänster ges FI samma bemyndiganden att meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas vid en ansökan och som behövs för tillsynen.

FI ska pröva ledningens lämplighet dels när ett företag söker tillstånd, dels i tillsynen. De uppgifter som FI behöver för denna prövning omfattas även av de bemyndiganden som myndigheten fått i förordning.

FI ändrar 2 § i föreskriften om ägar- och ledningsprövning till att den även ska tillämpas av ett betalningsinstitut. Även uppgifter om prövning av den person som ska vara ansvarig för betaltjänstverksamheten läggs till i FFFS 2009:3.

Ändringen ska träda i kraft den 1 augusti 2010.

3.3 Ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Finansinspektionens ställningstagande: Avsnitt D i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar ska vara tillämpliga på betalningsinstitut.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Hade inga synpunkter.

Finansinspektionens skäl: Ett betalningsinstitut ska vid varje tidpunkt ha en kapitalbas som motsvarar minst startkapitalet eller ett kapitalkrav som beräknas enligt vissa metoder. Detta framgår av 3 kap. 2 § betaltjänstlagen. Av samma paragraf framgår det också att vid beräkningen av kapitalbasen och dess sammansättning gäller 3 kap. lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar samt föreskrifter meddelade med stöd av bemyndigande i denna lag.

FI har meddelat föreskrifter om kapitalbas och dess sammansättning för banker, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag i 6–10 kap. i FFFS 2007:1 och därmed genomfört bestämmelserna i direktiv 2006/48/EG. Av betaltjänstdirektivet följer att samma bestämmelser i direktiv 2006/48/EG, förutom artikel 62, ska tillämpas vid beräkning av kapitalbasen och dess sammansättning hos betalningsinstitut. Avsnitt D i FFFS 2007:1 görs därför direkt tillämpligt för betalningsinstitut.

Ändringen ska träda i kraft den 1 augusti 2010.

4 Konsekvenser av föreskrifterna

4.1 Tillämpningsområde

Föreskrifterna berör dels finansiella institut som i dag är registrerade hos FI för penningöverföring, dels andra företag och fysiska personer som tillhandahåller betaltjänster enligt definitionen i betaltjänstlagen. FI bedömer att det initialt är 120–130 företag och fysiska personer som berörs av de nya reglerna. Utöver dessa berörs fysiska och juridiska personer som är kvalificerade ägare till sådana företag samt ledningspersoner i de ägande bolagen.

FI redogör nedan för de konsekvenser som föreskrifterna bedöms få på företagens och de fysiska personernas administrativa börda, kostnaderna för denna börda och hur i de övrigt kan påverkas av föreskrifterna.

4.2 Att bli betalningsinstitut eller registrerad betaltjänstleverantör

Företag och fysiska personer som vill ha tillstånd att tillhandahålla betaltjänster eller undantas från denna tillståndsplikt (och därmed bli registrerade betaltjänstleverantörer), måste ansöka om tillstånd hos FI. Ansökan ska bl.a. innehålla uppgifter om företaget eller den fysiska personen och en verksamhetsplan som beskriver hur den tänkta betaltjänstverksamheten ska vara organiserad. Företag som ansöker om tillstånd ska kunna visa att de har tillräckliga styr- och kontrollformer för verksamheten med betaltjänster. FI tillhandahåller på sin webbplats ansökningsblanketter som ska underlätta för den som söker tillstånd eller undantag från tillståndsplikt. FI bedömer att detta kommer att hålla nere kostnaderna för de som ansöker. Utöver ifyllt formulär krävs dock att den sökande lämnar en verksamhetsplan till FI där det bl.a. ska framgå vilka rutiner

företaget eller den fysiska personen har för att skydda sina kunders medel. Till verksamhetsplanen ska företaget eller den fysiska personen bl.a. bifoga sina interna regler för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Företag och fysiska personer som vill ansöka om tillstånd eller undantag från tillståndsplikt måste se till att de har en lämplig intern organisation samt dokumentera denna i verksamhetsplanen. Det kan inte uteslutas att företaget eller den fysiska personen kommer att behöva anlita en extern part, för att exempelvis få hjälp med att upprätta och beskriva interna rutiner. Kostnaden för detta varierar troligtvis beroende på vilken verksamhet som den sökande avser att driva och vilken kompetens företaget eller personen har.

Kostnaden för att ta fram en fullständig ansökan, inklusive uppgifter för ägar- och ledningsprövning, är av engångskaraktär och är svår att bedöma eftersom den kommer att skilja sig mellan olika sökanden. FI bedömer att det kan krävas cirka 300 arbetstimmar för att utforma, införa och dokumentera företagens eller den fysiska personens rutiner, vilket uppskattningsvis motsvarar en kostnad på 150 000–200 000 kronor. I detta skulle ingå även att ta fram underlag för ägarprövningen (se nedan).

Det kan tilläggas att de som är registrerade för penningöverföring enligt lagen om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet redan i dag är skyldiga att ha interna regler för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. För dessa företag och fysiska personer innebär kravet på sådana interna regler ingen ny administrativ börda.

4.3 Prövning av ägare till betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer

När ett företag ansöker om tillstånd eller undantag från tillståndsplikt ska FI pröva om de fysiska eller juridiska personer som äger en kvalificerad andel av företaget är lämpliga att utöva inflytande över företaget. Företaget ska i ansökan lämna uppgifter om ägaren. Om ägaren är en juridisk person ska även uppgifter om dennes ledningspersoner lämnas. Företag som ansöker om att bli betalningsinstitut omfattas av FI:s ägar- och ledningsprövningsföreskrift (FFFS 2009:3) och ska därför använda de bilagor som finns i denna. Ett företag eller en fysisk person som ansöker om att bli registrerad betaltjänstleverantör erbjuds att använda de särskilda blanketter som tagits fram för registrerade betaltjänstleverantörer och som finns på FI:s webbplats. FI bedömer att företagen har tillgång till en stor del av den information som efterfrågas för prövningen, men det kan inte uteslutas att företagen behöver ta in och sammanställa en del uppgifter.

I likhet med andra ansökningsförfaranden tar FI också här ut en avgift för tillståndsprövningen. FI har i promemorian ”Avgifter hos FI” (publicerad den 15 april 2010) till regeringen föreslagit vissa justeringar av FI:s avgiftsnivåer och

avgiftsstruktur. I promemorian diskuteras och läggs förslag också beträffande betalningsinstitut. För ett tillståndsärende föreslås en avgift på 90 000 kronor, en prövning om undantag från tillstånd föreslås kosta 35 000 kronor. Ytterligare detaljer framgår i promemorians avsnitt 1.2.1, s. 19-24. Promemorian finns tillgänglig på FI:s webbplats, www.fi.se.

FI uppskattar arbetstiden för att ta fram och sammanställa uppgifter till en ägarprövning till 40 timmar och kostnaden till 15 000-20 000 kronor. FI har för att uppskatta denna kostnad tagit hjälp av Tillväxtverkets uppgifter om kostnader för finansiella företag. Det saknas dock fullständig information i databasen vilket gör det svårt att göra en helt tillförlitlig uppskattning. Utöver detta skiljer sig kostnaderna beroende på om det är en juridisk eller fysisk person som äger det företag som ansöker om att få driva betaltjänstverksamhet.

När betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören driver betaltjänstverksamhet ska fysiska och juridiska personer som vill förvärva en kvalificerad andel av företaget prövas av FI, på samma sätt som när företaget ansöker om tillstånd eller undantag från tillståndsplikt. FI gör samma uppskattning av kostnaden för att ta fram och sammanställa uppgifter för denna ägarprövning som ovan.

4.4 Prövning av betalningsinstitutets eller den registrerade betaltjänstleverantörens ledningspersoner

När ett företag ansöker om tillstånd eller ett företag eller en fysisk person ansöker om undantag från tillståndsplikt ska FI pröva om styrelseledamöter, verkställande direktör och den ansvarige för betaltjänstverksamheten samt deras ersättare är lämpliga för en sådan uppgift. Företaget ska i ansökan lämna uppgifter om dessa ledningspersoner, som ska ha intygats av den person som ska prövas. Företag som ansöker om att bli betalningsinstitut omfattas av FI:s ägar- och ledningsprövningsföreskrift (FFFS 2009:3) och ska därmed använda de bilagor som finns i denna. Företag eller en fysisk person som vill bli registrerad betaltjänstleverantör erbjuds att använda de blanketter som finns på FI:s webbplats. FI bedömer att företagen redan har tillgång till den information som FI efterfrågar för prövningen. FI uppskattar därför kostnaden för denna administrativa börda till marginell.

När betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören driver betaltjänstverksamhet ska nya ledningspersoner och ersättare prövas av FI. FI gör samma uppskattning av kostnaden för att ta fram och sammanställa uppgifter för denna prövning som ovan.

4.5 Tillhandahålla ytterligare betaltjänster

Betalningsinstitut som vill tillhandahålla ytterligare betaltjänster, utöver de som det befintliga tillståndet omfattar, måste enligt betaltjänstlagen ansöka om

tillstånd hos FI för detta. Registrerade betaltjänstleverantörer ska i stället anmäla att de kommer att tillhandahålla ytterligare betaltjänster. Föreskriften reglerar vilka uppgifter som en sådan ansökan eller anmälan ska innehålla. Huvuddelen av dessa uppgifter ska endast lämnas om företaget eller den fysiska personen, i och med den ytterligare betaltjänst som ska tillhandahållas, förändrar hur betaltjänstverksamheten är organiserad. En ansökan eller anmälan torde i de flesta fall endast kräva att uppgifterna sammanställs och skickas in. FI uppskattar därför att kostnaden för denna administrativa börda blir marginell.

4.6 Gränsöverskridande verksamhet

Betalningsinstitut får tillhandahålla betaltjänster i ett annat EES-land via ombud i det landet, genom att gränsöverskrida eller genom att etablera filial där. Betalningsinstitutet är enligt betaltjänstlagen skyldigt att underrätta FI om institutet vill tillhandahålla betaltjänster i ett annat EES-land. FI:s föreskrift tillför inga ytterligare krav avseende detta. I stället borde de särskilda blanketter som FI tillhandahåller för denna typ av underrättelser underlätta för betalningsinstitutet och därmed minska kostnaden för denna administrativa börda.

4.7 Tillhandahålla betaltjänster via ombud i Sverige

Betalningsinstitut eller registrerade betaltjänstleverantörer som vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud i Sverige är enligt betaltjänstlagen skyldiga att anmäla detta till FI. I lagen anges vilka uppgifter en sådan anmälan ska innehålla. Utöver vad som anges i lagen reglerar föreskriften att anmälan även ska innehålla information om vilka betaltjänster som institutet eller den registrerade betaltjänstleverantören ska tillhandahålla genom ombudet samt ombudets organisations-/personnummer. FI bedömer att de ytterligare uppgifter som föreskriften kräver att anmälan ska innehålla medför en marginell administrativ börda.

4.8 Organisatoriska krav för betalningsinstitut

FI föreskriver om krav på hur ett betalningsinstitut ska organisera betaltjänstverksamheten och vilka styr- och kontrollformer som ska finnas för den.

Ett av syftena med bestämmelserna om organisatoriska krav är att säkerställa att betalningsinstitutet vid var tid följer betaltjänstlagens krav om tillräckliga styr- och kontrollformer, vilket är en förutsättning för att få tillstånd. För företag som i dag tillhandahåller betaltjänster och som kommer att ansöka om att bli betalningsinstitut kommer regleringen avseende styr- och kontrollformer att bli en stor förändring. Dessa företag måste troligen förändra den befintliga organisationen samt förändra befintliga och/eller upprätta nya rutiner och instruktioner. Kostnaden för denna administrativa börda uppskattas ovan under avsnittet ”Att ansöka om att bli betalningsinstitut eller registrerad betaltjänstleverantör”. Naturligtvis innebär det även en administrativ börda att över tid upprätt-

hålla goda styr- och kontrollformer. Emellertid uppmanas instituten genom FI:s föreskrifter att beakta arten, omfattningen och komplexiteten i betaltjänstverksamhet vid utformning av rutiner, instruktioner och organisation. Den administrativa kostnaden är således en följd av den valda verksamheten och torde därför kunna variera stort mellan olika betalningsinstitut.

4.9 Att uppdra en del av betalningsverksamheten till annan

Betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer får lägga ut ett visst arbete eller vissa operativa funktioner som ingår i betaltjänstverksamheten på någon annan att utföra. Enligt betaltjänstlagen ska sådana uppdragsavtal anmälas till FI. Genom föreskriften slås det fast att uppdragsavtalet ska vara skriftligt samt att det ska reglera betalningsinstitutets eller den registrerade betaltjänstleverantörens och uppdragstagarens rättigheter och skyldigheter. Utöver detta anges i föreskriften att betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören ska ha de resurser och kunskap som krävs för att övervaka den utlagda verksamheten.

Bestämmelserna kring uppdragsavtal syftar till att varken kvaliteten eller FI:s möjlighet att utöva tillsyn ska försämrats när uppdrag läggs ut på annan part. Att upprätta och ingå uppdragsavtal som lever upp till kraven i föreskriften torde öka den administrativa bördan en del. Det kan t.ex. inte uteslutas att betalningsinstitut eller registrerade betaltjänstleverantörer behöver anlita extern hjälp för detta. Företag och fysiska personer som i dag tillhandahåller betaltjänster och redan har ingått uppdragsavtal kan behöva förhandla om dessa. Detta torde medföra en del kostnader av engångskaraktär.

4.10 Skydd av betaltjänstanvändarnas medel

Betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska skydda medel överstigande ett belopp som motsvarar 300 euro som har tagits emot från en betaltjänstanvändare för att genomföra betaltransaktioner. Detta framgår av betaltjänstlagen. Utöver de krav på hantering och skydd som finns i lagen tillför föreskriften vad som ska iakttas när medlen placeras på ett särskilt konto samt i vilken tillgång med låg risk som medlen får investeras. Huvuddelen av kostnaden för den administrativa börda som regleringen om skydds krav medför torde hänföras till de krav som ställs i betaltjänstlagen. Den del av kostnaden som föreskriften för med sig uppskattar FI som försumbar.

4.11 Rapportering till Finansinspektionen

Betalningsinstitutet ska vid var tidpunkt ha en kapitalbas som inte understiger det kapitalkrav som gäller för företaget. I föreskriften anges att betalningsinstitut halvårsvis ska rapportera uppgifter om kapitaltäckning samt vissa uppgifter för FI:s tillsynsbehov. Denna rapportering ställer krav på att företaget har rutiner för att sammanställa och skicka in uppgifterna till FI. FI uppskattar betal-

ningsinstitutets kostnad för denna administrativa börda till omkring 20 000 kronor. Den större delen av denna kostnad härrör från kraven om kapitaltäckning i betaltjänstlagen och den mindre från sammanställning och inrapportering. Denna uppskattning har gjorts med ledning av kostnaden för myndighetsrapportering för kategorin ”mindre banker” i Tillväxtverkets databas för myndighetsrapportering. Enligt databasen uppgår denna kostnad till 30 000 kronor för en mindre bank. Dessa banker rapporterar kvartalsvis och torde ha en verksamhet som är svårare att överblicka i jämförelse med den för betalningsinstitut. Därmed bedömer FI att kostnaden för betalningsinstitut bör bli omkring 30 procent lägre än för en mindre bank. Bedömningen bör givetvis ses som ungefärlig.

För att upprätthålla registreringen som registrerad betaltjänstleverantör krävs bl.a. att den totala summa av betalningstransaktioner understiger 3 miljoner euro i genomsnitt per månad under en tolv månadersperiod. Om denna summa överskrids är den registrerade betaltjänstleverantören enligt betaltjänstlagen skyldig att ansöka om tillstånd att tillhandahålla betaltjänsterna. Det följer därför redan av lagen att den registrerade betaltjänstleverantören ska ha kontroll på betalningstransaktionerna.

FI är å sin sida skyldigt att årligen till EU-kommissionen rapportera den totala summan av betalningstransaktioner som genomförts av registrerade betaltjänstleverantörer. FI har således ett behov av uppgifter från dessa. I föreskriften anges att registrerade betaltjänstleverantörer ska rapportera dess totala summa av betalningstransaktioner och vissa uppgifter för tillsynen till FI två gånger per år. Motsvarande krav ställs på betalningsinstituten vid deras rapportering av kapitalbas och kapitalkrav. Detta ställer krav på att rutiner finns för att sammanställa och skicka in dessa uppgifter. FI uppskattar att den ytterligare administration som föreskriften ger upphov till i denna del är marginell.

4.12 Effekter på konkurrens m.m.

Förslagen innebär som framgått att ett tidigare delvis oreglerat område regleras. Detta skapar oundvikligen andra kostnader än de rent administrativa för de företag som berörs. Den kostnadsmissiga ribban höjs för att etablera en verksamhet med betaltjänster. Mest tydligt är det för de betalningsförmedlare som inte har möjlighet att ansöka om undantag från tillståndspflicht. Då det i flera fall handlar om relativt små företag som tillhandahåller betaltjänster, t.ex. resebyråer, tobakshandlare och liknande, innebär det att vissa företagsetableringar inom detta område kanske inte kommer till stånd eller att befintlig verksamhet måste avvecklas. Det måste dock nämnas att det finns andra vägar att tillhandahålla betaltjänster än att ha ett eget tillstånd eller medgivande om undantag från tillståndspflicht; man kan här vara ombud för annan eller uppdragstagare för annan som tillhandahåller betaltjänster och står under FI:s tillsyn. Det ovan nämnda ska vägas mot vikten för konsumenterna och för samhället att risker i verksamheten omhändertas på ett lämpligt sätt, vilket är ett av regleringens syfte.

Ur konkurrenssynpunkt finns två motverkande effekter. Den ena effekten kan bli att antalet företag, och därmed konkurrenstrycket, blir lägre än vad det skulle kunna vara i ett hypotetiskt ”noll-alternativ” då Finansinspektionen inte ställer några kompletterande krav till de som lagen anger och endast upprätthåller den minsta möjliga tillsyn som EU-direktivet kräver. Den andra effekten är att de redan tidigare reglerade betalningsförmedlarna – dvs. huvudsakligen bankerna – inte behöver möta konkurrens från oreglerade tjänsteproducenter med därav lägre kostnader. Eftersom alla betaltjänstproducenter nu regleras och underkastas tillsyn, kan sägas att mer jämställda konkurrensförhållanden etableras på betaltjänstområdet.